

De taaltovenaar

Colofon

ISBN: 978 90 8954 752 1

1e druk 2015

© 2015 Wim Meyles

Uitgeverij Elikser

Ossekop 4

Postbus 2532

8901 AALeeuwarden

Telefoon: 058-2894857

www.elikser.nl

Omslag ontwerp: Wim Meyles

Vormgeving omslag en binnenwerk: Evelien Veenstra

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op enige wijze dan ook, zonder voorafgaand schriftelijke toestemming van de auteur en de uitgeverij.

This book may not be reproduced by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the author and the publisher.

De taaltovenaar

Wim Meyles

Inhoud

Wil Helmus	9
Warwoorden	10
Ieder zijn huisdier	13
Een goed verstaander ...	14
Ballade van de Nederlandse lijven	16
Sms-taal	20
Evolutie	23
Alle spreekwoorden de wereld uit	24
Rijmelarie (1)	26
Iedereen zijn eigen alfabet	27
Second love	32
Verborgten verleiders	33
Positief denken	35
Onsterflijke uitspraken	36
Drie keer niks	38
De lusten en de lasten	39
Rijmelarie (2)	40
Gezelligheid kent geen tijd	41
Fiat Wanda	45
Het isme wat	46
Rijmelarie (3)	51
Moderne spreekwoorden	52
Wimericks (1)	55
Echotherapie	56
Trots op Nederland	59
Spreekwoorden en seks	66
Liefdeslied	68
Het ultieme gedicht	69

De Nederlandse identiteit	72
Rijmelarie (4)	74
Klaaglied van een stuurmansvrouw	75
Knederlands	76
De TIK	108
Rijmelarie (5)	109
Onbegrijpelijk	110
Zoek de fouten	111
Wimericks (2)	113
De inburgeringscursus (1)	114
Rijmelarie (6)	122
De kluts bijster	123
Beschaving	125
Zeispreuken	126
Nijntje leest de krant	129
Vraagbaak.nl	135
Meisjesdroom	138
De verkeerspuzzel	139
Rijmelarie (7)	146
De inburgeringscursus (2)	147
Interview met de dichter Ben Nuheppi	154
Pas verschenen	158
Grafschriften	160
Cruyffies, epkes en moszkowiczen	162
Rijmelarie (8)	165
Schaamnamen	166
Kerstliedje (1)	169
Kerstliedje (2)	169
Zwijgen is zilver, spreken is goud	170
Vrij naar Marsman	174

Rijmelaar (9)	175
Spelen met woorden	176
Wimericks (3)	177
De beste maatjes	178
Supporterslied	179
Zing, vecht, huil, bid, lach, werk en bewonder	180
Adverteren doet begeren	182
Op uw gezondheid!	184
Reclaams	186
De gastronom en het model	189
Nieuwe slogans	190
Vijfenzestig plus	191
Het Nederlands Warwoordenboek	192
Gruwelijk huwelijk	201
Sponsoring	202
Obesitas	204
Spilliam Wooner	205
Rijmelaar (10)	208
Mallerhande	209
Een goed verstaander ... (juiste antwoorden)	212
Verborgen verleiders (juiste antwoorden):	212
De TIK (juiste antwoorden)	213
De inburgeringscursus (1) (juiste antwoorden)	214
De inburgeringscursus (2) (juiste antwoorden)	215
Zwijgen is zilver, spreken is goud (juiste antwoorden)	216

Wil Helmus

Wil Helmus uit Abcoude
ben ik van duister bloed:
ma kon geen naam onthouden
en vree in overvloed.
“Een prins soms van Oranje?”,
vroeg ik vrij onverveerd.
“Een sinterklaas uit Spanje”,
heeft zij altijd beweerd.

Warwoorden

Een smartlap is geen zakdoek.

Een suikeroom is geen familielid met diabetes.

Hyperventileren is niet alle ramen en deuren openzetten.

Een bofkont is niet een fraai gevormd achterwerk.

Een leuterkous is geen condoom.

Het Nederlands kun je geen geslaagde taal noemen. Duizenden woorden betekenen iets anders dan je op het eerste gezicht zou denken. ‘Warwoorden’ noemen we dat. Zulke dubbelzinnigheden zijn met name lastig voor opgroeiende kinderen en voor buitenlanders die het Nederlands onder de knie (?????) proberen te krijgen.

Om het probleem in zijn volle omvang duidelijk te maken, laat ik u graag het opstel lezen dat een dertienjarig meisje uit Rotterdam onlangs bij haar juf inleverde over het onderwerp ‘Mijn familie’:

‘Ik woon met mijn vader, mijn moeder en mijn broer in het centrum van de stad. Mijn vader is baanwachter: vorig jaar is hij ontslagen als hekkensluiter bij een chemische fabrikant van gemeengoed. Hij wil graag een buitenbaan, maar die zijn er niet veel. Elke dag loopt hij een beetje in de tuin te hakketakken, als hij geen last van onderspit heeft tenminste. Zondag gaan we altijd schilderijen bekijken in een huis van bewaring, want hij wil dat ik een kunstoog krijg.

Mijn moeder is niet mijn echte moeder. Toen ze persklaar was van mijn broer, zei ze dat ze niet weemoedig genoeg was voor een tweede. Daarom hebben ze voor mij een vrouw met een fokkenschoot ingehuurd.

Mijn moeder is ontzettend ijdel. 's Morgens staat ze wel een half uur voor haar kettingkast, omdat ze moeilijk kiezen kan. Elke dag draagt ze andere lellebellen. Bij de wc's van V&D, waar ze als waterjuffer en kakmadam werkt, staat ze de hele dag met haar kleurdoos voor de spiegel. Ja, het is een echte opdoffer. 's Avonds poeiert ze zichzelf af en smeert ze een soort raapolie op haar gezicht, want ze is als de dood dat ze oubollig wordt.

Mijn broer zit in de cel. Hij heeft jarenlang als krakeling in een leegstaand gebouw gewoond. Hij was toen een soort vlaflijp bij de supermarkt, maar die baan raakte hij kwijt omdat hij te veel bier dronk. Regelmatig zat hij 's avonds te schuimbekken in het café. Dan lag hij de hele nacht braak en nam hij de dag erna alcoholvrij.

Zelf zit ik op het VMBO, maar ik weet niet of ik dat red. Ik ben bepaald geen knapzak. Een tiener zal ik wel nooit worden. Een vijver is denk ik het hoogst haalbare. Volgens mijn leraren ben ik zelfs niet meer dan een tweeverdiener, ook al werk ik mezelf een talenknobbel. Bij het rekenen lukt het me maar niet om de juiste tafelmanieren aan te leren. Soms denk ik er over om een lesvlucht te nemen, maar dan komt er van mijn toekomst niets terecht. Ik wil natuurlijk niet als kraamverzorgster op de markt belanden, of als brievenweger bij PostNL. Het liefst zou ik part time in een ziekenhuis werken: halfzuster vind ik

mooi genoeg. Maar een dokter helpen bij zijn pijnbank, of een tandarts bij zijn rotzorg lijkt me ook heel mooi.'

NB: in *Het Nederlands Warwoordenboek* (uitgeverij Anarchos, Amsterdam, 2012) zijn duizenden van deze misbaksels verzameld. Een royale bloemlezing vindt u achterin dit boek.

Ieder zijn huisdier

Wie zijn stek heeft gevonden
op een flink perceel aarde,
heeft ruimte voor honden,
schapen en paarden.

Maar in piepkleine huizen
gelden andere normen:
wij hebben luizen,
de kinderen wormen.

Een goed verstaander ...

... heeft aan een half woord genoeg. Ja, dat zegt ú! Er zijn nogal wat spreekwoorden die helemaal niet kloppen! Zo blijkt misdaad wel degelijk te lonen. Jong geleerd is tegenwoordig niet meer oud gedaan. En wie wat bewaart, heeft meestal iets dat over de houdbaarheidsdatum heen is.

Ik wil de spreuk van die goede verstaander dus weleens op zijn betrouwbaarheid testen. Ik vraag u om in de volgende zinnen de letters van het onvolledige woord in te vullen. Na afloop mag u de juiste antwoorden opzoeken achter in dit boek. Succes!

1. Als je partner steeds later thuiskomt van kantoor, denk je al gauw aan over.....
2. Omdat we de hele week varkensvlees aten, ging mijn moeder op vrijdag altijd naar de vis.....
3. Wat moet een visser op het strand zonder zeep.....?
4. Ik dwaal regelmatig op het kerkhof rond om de nieuwe graf..... te bekijken.
5. “Verd.....!” riep de barones toen ze zag dat haar juwelen gestolen waren.
6. Ik vind het altijd naar om over poli..... te praten.
7. Veel meisjes weigeren te vrijen met een jongen zonder cond.....

8. Een ongebruikelijke combinatie: Chinezen en kroe.....
9. De monnik gedroeg zich in alle opzichten als een hei.....
10. De naturist zaagde en timmerde de hele dag in zijn blo.....
11. Het etentje in de kerk was gezellig, maar de ouderwetse past..... viel slecht bij de meeste parochianen.
12. De kok had veel kritiek op de kookkunst van zijn vrouw, maar haar bloem..... kon hem wel bekoren.
13. De sergeant wees alle kritiek van de hand en stelde dat zijn mannen goed gewa..... waren.
14. Vijf leesmoeders op sch..... was zelfs meester Jansen te veel.
15. Piet deed niet mee aan de opschepperij van zijn collega's. Daarvoor was hij te besch.....
16. De missionaris probeerde de hongerige inboorlingen te paaien met spi..... en kra.....
17. Na het succes van 'Boer zoekt vrouw' komt er een vervolgserie: 'Boer zoekt vro.....'

Ballade van de Nederlandse lijven

De doorsnee Nederlander
heeft om het een of ander
geen ideaal figuur.
Wat schaamte kan bezorgen
houdt hij het liefst verborgen
voor kennis, vriend en buur.

Zo'n lijf blijkt uit te dienen
door tal van lekkernijen
als drank, friet en kroket.
Van pijpjes krijg je buikjes,
een pens van al die kruikjes
en kwabben van het vet.

Met stress als levenswijze
ziet men zich snel vergrijzen,
voelt men zich jong bejaard.
En ook van zwangerschappen
blijkt men niet op te knappen,
wat ook weer zorgen baart.

Ijdel zijn onze heren:
met een kostuum maskeren
zij sluw hun bolle bast.
Met een pak op hun donder
zijn ze mooier dan zonder
en zeker zo vormvast.

Soms poogt men zich te storten
op allerhande sporten;
vaak niet op zijn discreetst:
want vadsigen en loggen
zo rond te zien mesjoggen
is Holland op zijn breedst.

De vrouwen, zij flatteren
zich met make up en kleren,
en kennen grens noch rem:
met sieraden behangen,
kunstblosjes op de wangen,
gezichten à la crème.

Voor 't redden van 't figuur
laat men zich desnoods duur
door de chirurg eens pakken;
wordt lingerie benut
die corrigeert of stut
wat puilen gaat of zakken.

Maar ach, de macht der mode,
die 's winters onze noden
een liefdesmantel bood,
biedt 's zomers geen bescherming
en eist zonder ontferming
van elk de billen bloot.

Het strand stelt eigen normen:
Hier worden ieders vormen
genadeloos onthuld:
littekens, blauwe plekken,
spataders, moedervlekken,
wrat, eksterroog en bult.

Chique boetiekjesklanten
die snel een windscherm planten
doen hier niet dik, maar zijn 't,
terwijl de plooi van jaren
van hun verlakte haren
bij windkracht drie verdwijnt.

Boven de kromme tenen
van de Picassobenen
prijkt menige Rubensbuik.
De borsten en de billen
die altijd anders willen
schudden bij 't minst gebruik.

De streng-dieet-doctrine,
de halvamel en -rine:
helaas, het had geen zin;
men moet hier voor zichzelfe
de diepste kuilen delven
en springt er haastig in.

Tussen Noordzee en duinen
tracht zo ons volk te bruinen
wat 's winters weer verbleekt,
wanneer men 't lijf hermetisch
en voor het oog esthetisch
in nieuwe mode steekt.

Geen blik die dan doet blozen,
geen last van naaktneurose,
maar een hervonden lach,
omdat we met ons allen
weer durven op te vallen,
wink'lend op zaterdag.

Toch vind ik dat het kijken
naar al die strandpraktijken
meer bezienswaardigs biedt,
omdat je op zo'n dagje
pas ieders eigen hachje
op zijn natuurlijkst ziet.

Sms-taal

Moderne communicatiemiddelen als sms, chat en Twitter hebben ons taalgebruik ingrijpend vernieuwd. Taal moet tegenwoordig k&b ('kort en bondig') zijn. Wil je informeren naar de gezondheidstoestand van degene met wie je communiceert, dan typ je 'hoesti?'. Waar een aanzoek vroeger een volledige zin vergde ("Uw dochter en ik houden zielsveel van elkaar; mag ik u om haar hand vragen?"), kun je tegenwoordig volstaan met 'hvj wjmm?' ('hou van je; wil je met me?'). Een bijkomend voordeel is dat zo'n formulering alle grammaticale hoofdbreken omzeilt (is het 'hou', 'houd', 'houdt' of 'hout van je?').

Vorig jaar heb ik een diepgaand onderzoek naar sms-taal verricht. Probleem was natuurlijk dat zulke teksten zeer privacygevoelig zijn. Hoe kom je aan het materiaal? Gelukkig wist ik dat de Amerikaanse inlichtingendienst NSA alle mail, sms'jes, chat- en Twitterberichten van ons volk onderschept en bewaart ('Yes, we scan'). Eén beleefd mailtje was voldoende om een schat aan gegevens te ontvangen. Dat noem ik nog eens een bevriende natie!

Ik stond met mijn ogen te klapperen! Wat is onze taal veranderd! Wat een vindingrijkheid leggen onze jongeren aan de dag! 'Ajb' voor 'alsjeblijft', 'iig' voor 'in ieder geval', '€pa' voor 'Europa' en 'w8 ff' voor 'wacht even' liggen nog voor de hand,